

2014 blir gruvans år!

Året som gått har varit mycket händelse-rikt, inte bara för oss, utan för industrin som helhet.

Världsekonomin har gått in i en svacka och Kina, som tidigare fungerat som draglok för råvarusektorn, har fått problem.

En tumregel är att utveckla projekt under lågkonjunktur och starta upp under högkonjunktur. Det låter enkelt, men är svårt. Allt detta har för vår del passerat bra. Vi har inte behövt skynda på och det är en lång väg kvar innan det kan bli en gruva i Norra Kärr. Många utredningar kvarstår, inte minst när det gäller ekonomi och teknik.

Det är glädjande för oss att det finns ett stort intresse för Norra Kärr, inte bara i Sverige utan även på europeisk och global nivå. Norra Kärr rankas ofta som nummer fyra i världen, ibland även som nummer ett.

Vi har under året som gått blivit inbjudna att delta i flera forskningsprojekt och expertgrupper. De viktigaste är ett projekt som omfattar återvinning av sällsynta jordartsmetaller och en expertgrupp knuten till EU-kommissionen. Just återvinningsprojektet är intressant för oss eftersom det ger oss en möjlighet att även tänka på framtiden. Varför inte återvinna metaller på plats? Precis som Boliden gör utanför Skellefteå. Teknikerna är likartade.

Vi ser fram emot ett spännande 2014, med en förhoppning om att ytterligare kunna utveckla vårt projekt med att starta en gruva.

Henning Holmström
vd Tasman Metals

Titta gärna in på vår hemsida för att se fler nyheter.

Metallerna som finns i Norra Kärr är viktiga för europeisk industri. De behövs för att exempelvis tillverka hybridteknik i bilar, effektiva vindkraftverk och smarta telefoner.

Europeisk industri välkomnar hightech-metaller från Gränna

Regeringen har sagt ja till en gruva i Norra Kärr. Beslutet välkomnas av stora delar av den europeiska industrin. Med egen brytning av sällsynta jordartsmetaller i Europa kommer det stora beroendet från Kina att minska radikalt.

Sällsynta jordartsmetaller är en förutsättning för att utveckla och tillverka viktig modern miljöteknik.

– Efterfrågan är mycket stor och väntas öka. Idag utvinns merparten av metallerna för världens behov i Kina med en miljöpåverkan som inte skulle vara acceptabel i västvärlden. Att vi nu i praktiken har fått klartecken för gruvan är strategiskt mycket viktigt för Sverige, maktbalansen i världen och försörjningen av metaller till den europeiska industrin, säger Tasman Metals vd Henning Holmström.

Beskedet från regeringen kom i januari och innebär att Tasman Metals får bearbetningskoncession för fyndigheten i Norra Kärr. Den ger ensamrätt till att bryta fyndigheten under 25 år

och kan förlängas. Enligt företagets beräkningar kommer brytningen att kunna pågå under minst 40 år efter att ett miljötillstånd beviljats.

Gruvans eventuella påverkan på Vättern har varit föremål för både skepsis och protester.

– Jag förstår att många människor har känt oro och att man instinktivt säger nej till en gruva om man tror att det kan påverka Vättern, säger Henning Holmström.

– Nu vet vi att Vättern inte kommer att påverkas av gruvdriften. Dels har vi som bolag gjort en stor mängd utredningar. Dels har ett antal myndigheter och domstolar granskat och prövat projektet ytterst noggrant. Även regeringen menar att det inte finns något som tyder på att Vättern ska påverkas.

Innan en gruva kan startas upp måste dock ett miljötillstånd sökas och erhållas. Detta tillstånd reglerar vilken miljöpåverkan som kan tillåtas och omfattar även villkor för verksamheten, inklusive vilken ekonomisk säkerhet som krävs.

Spärrade pengar garanterar efterbehandling

Vad händer med marken om ett gruvbolag försätts i konkurs? Miljöingenjören David Berggård, som även är ansvarig för gruvfrågor på länsstyrelsen i Norrbotten, menar att det oftast inte finns anledning att vara orolig.

– För att få tillstånd att börja bryta krävs det numera att företaget redan har säkrat pengar för efterbehandling av marken, säger han.

Sedan ett par år tillbaka finns det tydliga EU-direktiv som styr vilka skyldigheter företag har när det gäller efterbehandling av mark. Detta för att bland annat säkra upp så att det finns pengar för att kunna återställa marken – oavsett vad som händer med gruvbolaget.

– Enligt både lagstiftning och praxis ska det finnas betryggande säkerhet att man ska kunna åtgärda marken på ett bra sätt efteråt. Annars får man inget tillstånd, säger David Berggård.

I samband med att man ansöker om bearbetningskoncession lämnar man även in en efterbehandlingsplan, där kostnaderna för markåterställningen preciseras.

För att säkra ekonomin till efterbehand-

David Berggård

lingen avsätts vanligtvis pengar till spärrade bankkonton eller bankgaranti som enbart länsstyrelsen kan komma åt. Detta genomförs både genom en större insättning vid uppstart, samt med tiden utifrån produktionen.

– Tidigare fanns inte de här kraven och då tittade man på vad efterbehandlingen skulle kosta först när gruvan skulle läggas ner. I ett par fall, när gruvföretagen har gått i konkurs, har gruvor därmed kommit på obestånd och frågetecknen om vem som ska betala kalaset har uppstått. Men då har de oftast haft äldre tillstånd eller att kostnaderna har underskattats. Idag finns det en mycket högre grad av säkerhet, säger David Berggård.

I fallet vid gruvan i Norra Kärr har Tasman Metals redan nu avsatt medel i låsta konton, enligt gällande lagstiftning, och kommer med tiden att avsätta ännu mer pengar för att garantera att marken återställs på rätt sätt.

Ansökan tidigast 2014 till Mark- och Miljödomstolen

Innan en gruva kan tas i drift i Gränna, krävs ett godkännande från Mark- och Miljödomstolen. En ansökan om tillstånd för att anlägga ett dagbrott kommer tidigast att skickas in under slutet av 2014.

Inför en ansökan krävs noggranna undersökningar för att klarlägga omfattningen av fyndigheten samt ett detaljerat förslag för hur brytning och förädling ska ske. Inom ramen för detta kommer flera möten och samråd ske med enskilda, allmänhet och myndigheter. Flera sådana möten har hållits, men fler kommer att krävas.

... Sällsynta jordartsmetaller är starkt efterfrågade. En vanlig elbil innehåller 15 kilo sällsynta jordartsmetaller och en vanlig mobiltelefon upp till 40 metaller. *Källa: regeringen.*

Hallå
där...

...Magnus Ericsson,
professor i
mineralekonomi vid
Luleå tekniska universitet.

Foto: Peter Knutson

mediasjuith.se

Hur ser du på fyndigheten i Norra Kärr?

– Det unika med den är att den innehåller ovanligt låga halter av radioaktivitet och därmed låga strålningsnivåer samt att halterna av de mest eftersökta jordartsmetallerna är höga. På toppen av det ligger den i ett gruvland som Sverige, här finns det kompetens och kunskap för att både ta hand om och exploatera fyndigheten.

Vad är det som gör den här fyndigheten så speciell?

– Det finns ett behov av sällsynta jordartsmetaller, vilket gör att efterfrågan troligtvis kommer att öka. Idag finns det en rädsla i att nästan allt (95 procent, reds. anm.) bryts i Kina, vilket gör att det finns ett politiskt intresse att ha en sådan här gruva i Europa.

Hur kommer gruvan att påverka närmiljön?

– Nu är jag ingen miljöexpert, men det är klart att alla gruvor medför miljöpåverkan. Vare sig det är ett stenbrott som producerar krosssten för ett vägbygge eller, som i det här fallet, ett dagbrott där man bryter koppar eller sällsynta jordartsmetaller. Jag kan förstå att det finns ovana och en viss rädsla i området kring Norra Kärr där man inte har haft gruvdrift på länge.

– Men den svenska lagstiftningen när det gäller miljö och gruvor är tuff! Man kan utgå ifrån att ett gruvbolag inte får något miljötillstånd om de inte kan visa att de kan hantera miljön.

Vad tror du om projektet?

– Det är en unik fyndighet och det finns en stor efterfrågan på de här metallerna, vilket talar starkt för projektet. Tidigare har det inte funnits någon marknad och det har varit svårt att utvinna ur malmen. Men Tasman är något på spåren, vilket är väldigt intressant.

Har du frågor om gruvan?

Besök gärna vår hemsida där har vi lagt ut vanliga frågor och svar som vi får. Adressen är tasmanmetals.se, gå sedan till fliken "mer information". På webben kan du också ladda ned vårt nyhetsbrev.

Visste
du att...